

УДК 355/359.08

Благовірна І. – ст. гр. РБ-11

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ЗМІНА СТЕРЕОТИПІВ ЩОДО ЖІНОК В УКРАЇНСЬКІЙ АРМІЇ

Науковий керівник: к.і.н., доцент Потіха О.Б.

Blagovirna I.

Ternopil Ivan Puluy National Technical Univercity

CHANGING STEREOTYPES ABOUT WOMEN IN THE UKRAINIAN ARMY

Supervisor: PhD, Associate Professor Potikha O.B.

Ключові слова: жінки, армія.

Keywords: women, army.

Щороку в Україні збільшується кількість жінок, які добровільно вступають до лав Збройних Сил. Попри те, що жінок вважають слабкою частиною людства, вони без жодних сумнівів, страху перед важкими фізичними навантаженнями, добовими нарядами та відрядженнями у гарячі точки, вступають на військову службу.

За офіційними даними Міністерства оборони, станом на 01 січня 2021 року, в українській армії служить 56,7 тис. жінок, з них 4,8 тис. мають офіцерські звання [1]. Для порівняння, за даними головного управління персоналу Генштабу Збройних сил України (ЗСУ), у 2019 р. в українському війську перебувало 27 тис. жінок-військовослужбовиць, з них 949 – старші офіцери. У 2018 р. в армії проходили службу понад 25 тис. жінок – це 22,4% від загальної кількості військовослужбовців ЗСУ [2]. У 2017 р. жінок у війську нараховувалось понад 23 тисячі, а у 2008 р. – їх було лише 1800. Статус учасника бойових дій за участь в подіях на Донбасі у 2019 р. надано майже 10 тис. жінкам. Жінки вже давно перебувають на військовій службі в арміях різних країн-членів НАТО і обіймають найвищі керівні посади в армії. Так, в Австралії з 2011 р. немає жодних обмежень для жінок на будь-яких посадах у війську, а в Норвегії аналогічний закон ухвалено ще 1985 р. Декілька років тому Міноборони США відкрило всі штати для жінок. Проте Ізраїль перевершив усі показники – 34% загальної чисельності армії цієї країни є саме жінки [3].

Здавалося б, що тут дивного? Адже жінки давно боролись за рівні права з чоловіками, доводячи що вони так само здатні захищати та відстоювати свої можливості. Часто виникають запитання: «Для чого жінки так ризикують життям?», «Навіщо їм служба в армії?». А відповідь досить проста. За словами 33-річної жінки-військовослужбовиці Світлани Ковбасюк [4] жінки не слабші від чоловіків і так само мають право та можуть захищати Батьківщину, нести військову службу та гідно виконувати свої посадові обов'язки у війську. Вона за два роки з інструкторки стала заступницею командира автомобільної роти.

Великими зусиллями та наполегливістю жінок у 2018 р. було ухвалено Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків під час проходження військової служби у Збройних силах України та інших військових формуваннях» [5]. Документ уніс зміни до Статуту внутрішньої служби Збройних Сил та до Закону «Про військову службу й військовий обов'язок». Згідно з законом, жінки виконують військовий обов'язок на рівних засадах

із чоловіками (за винятком випадків, передбачених законодавством з питань охорони материнства та дитинства, а також заборони дискримінації за ознакою статі). Так, наразі залишається заборона комплектування жінками-військовослужбовцями посад офіцерського складу, які пов'язані з використанням вибухових речовин, водолазними роботами, всі посади на підводних човнах і надводних кораблях, в управліннях бригад надводних кораблів, (крім спеціальностей морально-психологічного та медичного забезпечення), посади протипожежної охорони, робота на яких пов'язана з безпосереднім гасінням пожеж та логістичного забезпечення, робота на яких пов'язана з отруйними речовинами, а також посади у військових частинах спеціального призначення.

Ще одним справжнім жіночим проривом у військовій сфері став дозвіл дівчатам стати ученицями Київського військового ліцею імені Івана Богуна. Там у 2019/2020 навчальному році розпочали навчання 20 дівчат-ліцеїсток [6]. У найбільшому військовому навчальному закладі – Національній академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, вперше в історії незалежної України набрали жінок на спеціальності командирів механізованих підрозділів, ракетних військ і артилерії, інженерних військ тощо. Із майже чотирьох із половиною сотень вступників у 2019 р. – 58 дівчат [2]. За підсумками первинної військово-професійної підготовки, інтелектом, рівнем мотивації та жаги до здобуття знань курсантки не поступаються юнакам.

Так, українські жінки руйнують стереотипи, щодо «кабінетних» посад. Нині є чимало жінок рядового й сержантського складу, які служать механіками-водіями, командирами й навідниками танків, бойових машин піхоти, бронетранспортерів, самохідних артилерійських установок, зенітних ракетних комплексів.

Отже, жінок не варто вважати слабкою частиною людства, вони своєю відвагою та наполегливістю доводять, що їм можна дати в руки зброю та довірити захист кордонів нашої держави.

Список використаних джерел:

1. Чернопиский М. Жінки в армії. Історія штурманки АН-26, яка випустилась після Чугуївської трагедії [Електронний ресурс]: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-56252645>
2. Кількість жінок у нашому війську за десять років збільшилась у 15 разів [Електронний ресурс]: <https://www.mil.gov.ua/news/2019/09/17/kilkist-zhinok-u-nashomu-vijsku-za-desyat-rokiv-zbilshilas-u-15-raziv/>
3. В армії хочуть відкрити більше посад для жінок [Електронний ресурс]: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-49730146>
4. Чи комфортно жінкам в українській армії [Електронний ресурс]: <https://www.youtube.com/watch?v=1lOf8DdLNaQ>
5. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків під час проходження військової служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях» [Електронний ресурс]: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2523-19#Text>
6. У Київському військовому ліцеї почали навчати дівчат [Електронний ресурс]: <https://www.pravda.com.ua/news/2019/09/2/7225042/>